

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по
професионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност „Организация и управление“
към катедра „Икономика и стопанско управление“
на ХТМУ - София

обявен в ДВ брой 35 от 08.05.2012 г,
с кандидат/и: гл.ас.д-р инж. Николай Карев Карев

Рецензент: проф.д-р Младен Велев -шифри 05.02.18. “Икономика и управление” и 05.02.21. “Организация и управление на производството”, член на Научното жури, избран за рецензент на заседание на Научното жури на 13.07.2012 г.

1. Биографични данни и характеристика на научните интереси и педагогическата дейност на кандидата

Конкурсът за длъжността „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление“ е обявен в ДВ брой 35 от 08.05.2012 г за нуждите на катедра „Икономика и стопанско управление“ на ХТМУ – София.

Единствен кандидат за участие в конкурса е гл.ас.д-р инж. Николай Карев Карев от катедра „Икономика и стопанско управление“ на ХТМУ.

Д-р инж. Николай Карев Карев е роден на 31.07.1964 г. Висше образование е завършил през 1991 г. в Химикотехнологичен металургичен университет – София със специализации «Конструиране на изделия от кожи» и «Икономика, организация и управление на химическите производства». Придобил е и допълнителна квалификация в Свободен факултет към ХТМУ с диплома за педагог.

През 1983 г, както и през 1986 г. работи като нормировчик в Машиностроителен завод «Родина» - гр. Хасково. В периода 1991 г. до 1996 г. е преподавател Техникум по обувна, шевна и кожено-галантерийна промишленост – София, като от 1994 г. до 1996 г. е хоноруван преподавател по икономика, организация и управление на промишленото производство към ХТМУ. От месец юни 1996 г. е редовен преподавател към катедра „Икономика и стопанско управление“ на ХТМУ – София. Последователно заема длъжностите асистент, старши асистент и главен асистент. От 2009 г. до 2011 г. д-р Карев е бил член на Съвета на директорите на „ЕКОРЕКАР“ АД и „ЕЛРЕТЕХ“ АД.

От 2008 г. гл.ас. Карев е доктор по научна специалност 05.02.21 «Организация и управление на производството». Темата на дисертационния му труд е „Основни направления на реструктурирането на обувната промишленост в Република България“. Ползва руски и френски език и притежава добри компютърни умения.

Д-р Карев е дългогодишен университетски преподавател с голям опит в научно-изследователската дейност. Той е активен участник в образователната, научната и административната дейност на катедра „Икономика и стопанско управление“. Член е на Академичния съвет на ХТМУ.

Чете лекции по дисциплините: «Икономика», «Икономика и мениджмънт», «Основи на водородната икономика», «Стокознание», които са в областта на обявения

конкурс. Разработил е и редица нови учебни дисциплини – «Въведение в икономиката», «Икономика», «Икономика на ядрената енергетика», «Основи на водородната икономика», «Бизнес планиране, предприемачески мрежи и стратегии». Бил е научен ръководител на голям брой успешно защитили дипломанти.

Анализът на научните публикации на д-р Карев, предоставената ми информация и личните ми наблюдения, показват, че той тясно свързва научно-изследователската, научно-приложната и преподавателската дейност. Успешно използва съвременни методи за обучение.

Съавтор е на 2 учебника, използвани в обучението на студентите. Те са написани в добър стил и на добро научно и методическо равнище. Отговарят на изискванията към учебната литература. Разработил е и национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити.

Д-р Карев има общо 30 научни публикации в областта на обувното производство. Участвал е в разработването на проекти с научноизследователски и научноприложен характер, а на един от тях е бил ръководител.

За участие в конкурса д-р Карев е представил **26 труда**. Те са са пряко свързани с проблематиката на конкурса и не повтарят разработеното в дисертационния му труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“. Това ми дава основание да ги приема за рецензиране.

Представените научни трудове са обособени в три отделни списъка:

1. Списък № 1 - на равностойните на монографичен труд публикации - общо 6 бр.;
2. Списък № 2 - на публикациите извън списъка на равностойните на монографичен труд – общо 17 бр.;
3. Списък № 3 - на учебниците и учебните помагала – общо 3 бр.

Представените трудове по конкурса могат да бъдат групирани в няколко обособени **тематични направления:**

- I. Усъвършенстване на организацията в цеховете за производство на обувни изделия;
- II. Модели за развитие на подсектора за обработка на кожи и производство на изделия от тях и за самооценка качеството на обучение във висшето образование;
- III. Структурна реформа в обувното производство;
- IV. Оценка на външната и вътрешната микросреда на обувната промишленост;
- V. Опазване на околната среда при обработката на кожи и производството на обувки;

Трябва да се отбележи, че в научно-изследователската дейност на д-р Карев **има последователност, логичност, приемственост, научна коректност и конструктивност**. Личи неговия траен интерес към изследването на проблемите на организацията и управлението на обувното производство. Той е демонстрирал способност и умения за систематизиране и критично осмисляне на теориите и методическите подходи в изследваните научни области, за ясно дефиниране на проблемите и формулиране на насоки за решаването им. Той притежава афинитет и **способности за тясно свързване на научните изследвания с практическата им приложимост**. Прави впечатление **добрата му литературна осведоменост**. Явно той познава литературата по изследваните проблеми (в т.ч. и най-новата), овладял е и успешно използва основните съвременни

изследователски подходи, показал е способност и умения да систематизира и критично да осмисля класическите и новите теории, добре да формулира и да защитава своите тези.

На тази основа проличава личният принос д-р Карев, изразяващ се главно в задълбочено изследване, творческо осмисляне и доразвиване на теорията и методологията в областта на икономиката, организацията и управлението на обувното производство. Моята оценка за личния принос на кандидата е висока.

2. Преглед и анализ на научните публикации, равностойни на монографичен труд

Представените от кандидата научни публикации, равностойни на монографичен труд, са обединени от общата тема „Усъвършенстване на организацията в цеховете за производство на обувни изделия”.

Те са **общо 6 бр., в т.ч.:**

а/ **статии в списания – 4 бр.**, от които 3 самостоятелни;

б/ **доклади в сборници на международни научни конференции – 2 бр.** самостоятелни;

Считам, че тези трудове са равностойни на монографичен труд и в тях се съдържат следните **приноси:**

1. Научно-приложни приноси:

- 1.1. Разработена е методика за разчет на основните параметри на поточни линии с регламентиран ритъм на работа, използвани в обувното производство [12];
- 1.2. Предложен е методически подход за извършване на поцехово и посекторно технико-технологично обновяване в обувното производство [11];
- 1.3. Формулиран е обобщаващ критерий за оптималност при решаване на задачата по оптимизиране процеса на разкрояване в обувното производство на базата на полиокретириална оценка [9].

2. **Приложен принос** - предложени и приложени са нови форми за организация на производствения процес в цеховете за ушиване на саи, моделирането на обувни изделия [18, 2], и за сглобяване на обувки [21].

Посочените приноси са **лично дело на кандидата**. Те биха могли да се отнесат към следните **групи:**

- обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания;
- приложение на съществуващи методи за решение на конкретен проблем с формулирани изводи и препоръки за практиката;
- създаване на нови методи на изследване.

3. Преглед и анализ на научните публикации, извън равностойните на монографичен труд

Представените от кандидата научни публикации, извън равностойните на монографичен труд, са **общо 17 бр.**, в т. ч.:

а/ **статии в списания – 11 бр. (в т. ч. 1 на английски език)**, от които 6 самостоятелни;

б/ **доклади в сборници на международни научни конференции – 6 бр.**, от които 1 самостоятелна.

Според мен в тези научни трудове се съдържат следните **основни приноси**:

1. Научно-приложни приноси

1. В резултат на анализ на опита във водещите страни са предложени модел за развитие на подсектора за обработка на кожи и производство на изделия от тях [14] и модел за самооценка качеството на обучение в Университет или Висше училище.

2. Определени са възможностите, заплахите, силните и слабите страни, в развитието на подсектора за обработка на кожи и производство на изделия от тях, въз основа на периодизация в етапите на развитие [15], общовалидните принципи и ограничителните условия при провеждане на структурната реформа в обувното производство [8] и състоянието на подсектора при съвременните условия [10];

3. Определени са предимствата на средните по големина обувни предприятия пред останалите [1], значението на обувното производство за развитието на подсектора [13], постигнатите резултати след извършване на приватизацията в бранша [17] и са направени обобщени изводи за развитието на обувното производство.

4. Разработен е методически подход за оценка на влиянието, което оказват териториалното разположение на обувните предприятия [19], използваните суровини в производството [6] и търсенето и предлагането на обувни изделия [20] върху развитието на подсектора.

5. Определено е съответствието на националните стандарти – БДС с международните в областта на суровите кожи с оглед на икономическите и производствени отношения настъпили след промените в икономиката [16];

6. Разработени са алтернативи от мерки, осигуряващи съответствие с нормативната уредба за предотвратяване на замърсяването на околната среда в резултат от използване на разтворители в обувното производство [3, 4];

2. Приложни приноси

1. Разработени и приложени са модели на цехове за разкрояване на детайли на саята [5] и за ушиване на кожената част на обувните изделия [7];

Посочените приноси са **лично дело на кандидата**. Те биха могли да се отнесат към **следните групи**:

- обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания;
- доказване с нови средства на съществени нови страни в съществуващи научни проблеми и теории;
- приложение на съществуващи методи за решение на конкретен проблем с формулирани изводи и препоръки за практиката;
- създаване на нови методи на изследване.

От предоставената ми справка преценявам, че публикациите на д-р Карев са **цитирани 3 пъти**. Може да се допусне, че този списък не е пълен, поради затрудненията в набирането на необходимата информация, предвид липсата в страната ни на система за следене на цитиранията. Цитиранията свидетелстват, че **научните публикации на кандидата са получили обществено признание и се използват от научната общност**.

3. Оценка на учебните помагала, представени за участие в конкурса

Кандидатът е представил **общо 3 бр. учебници и учебните помагала** за участие в конкурса, в т.ч.:

а/ учебници – 2 бр. - в съавторство с още един автор;

б/ национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити.

Учебниците, на които кандидатът е съавтор са написани в добър стил и на добро научно и методическо равнище. Отговарят на изискванията към учебната литература и се използват в обучението на студентите.

В представените учебници и изпитна програма се съдържат **приноси с учебно-методичен характер**. Те са:

1. Разработен е учебник по „Икономика“, предназначен за студентите от специалност „Индустриален мениджмънт“ ОКС „бакалавър“ с цел въведение в икономиката и икономическото познание, както и получаването на знания за отделните микроикономически единици [24];

2. Разработен е учебник по „Организация на производството“, предназначен за студентите обучавани в специалност „Индустриален мениджмънт“ – бакалавърска степен и студентите магистри обучавани в специалност „Стопанско управление“ от друго професионално направление, имащ за цел да осигури знания и практически умения в областта на организацията на производството в индустриалното предприятие [25].

3. Разработена е национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на трета степен на професионална квалификация за професия Моделиер - технолог на обувни и кожено - галантерийни изделия.

4. Оценка и мнение по допълнителните показатели от дейността на кандидата

4.1. Показатели, свързани с учебната дейност

Гл.ас. Карев е активен участник в образователната дейност на катедра „Икономика и стопанско управление“. Чете лекции по дисциплините: «Икономика», «Икономика и мениджмънт», «Основи на водородната икономика», «Стокознание», които са в областта на обявения конкурс. Разработил е и редица нови учебни дисциплини – «Въведение в икономиката», «Икономика», «Икономика на ядрената енергетика», «Основи на водородната икономика», «Бизнес планиране, предприемачески мрежи и стратегии». Бил е научен ръководител на голям брой успешно защитили дипломанти.

Оценявам учебно-педагогическата дейност на д-р Карев, като напълно отговаряща на изискванията за получаване на академична длъжност „доцент“.

4.2. Показатели, свързани с научно-изследователската дейност

Д-р Карев е участвал в разработването на 6 научно-изследователски проекти, а на един от тях е бил ръководител. Всички проекти са реално внедрени в практиката.

Д-р Карев осъществява и консултантска дейност

Оценявам научно-изследователската дейност на кандидата, като отговаряща на изискванията за получаване на академична длъжност „доцент”.

5. Критични бележки и коментари

Внимателното проучване на научните трудове на д-р Карев ми дава основание да обобща, че в тях няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Същевременно имам и някои **критични бележки**, които не се отразяват на крайната ми положителна оценка и по-скоро биха могли да се приемат като **препоръки** към бъдещата работа на автора. По-важните от тях са:

- на места е необходима по-голяма научна аргументация на идеите на автора;
- в част от трудовете не достатъчно ясно са открити приносите на кандидата.

Препоръчвам в бъдещата му работа на научен работник и изследовател той да се стреми към по-голяма задълбоченост на научните търсения и по-смело да изразява и отстоява идеите си;

- част от публикациите на кандидата са посветени на постижения, свързани с адаптирането на известни в световната литература и практика концепции, подходи и методики за прилагането им в специфичните условия в България. Препоръчвам пренасочване на научните му търсения към проблеми с научна стойност не само за страната ни, а и за световната практика;

- препоръчвам кандидатът да увеличи броя на публикациите си в чуждестранни списания и на международни научни форуми, което ще допринесе идеите му да получат международна известност и признание;

- считам, че с оглед на натрупаните от кандидата знания и опит, той трябва да разработи нови учебни помагала, които ще са много полезни за студентите;

- кандидатът трябва значително да увеличи консултантската си дейност и участието си в приложни научно-изследователски разработки, резултатите от които периодично да публикува.

1. Лични впечатления за кандидата

Познавам гл. ас. д-р Карев от 2008 г., когато бях рецензент на докторската му дисертация. Дисертационният му труд бе цялостно и добросъвестно научно изследване на значим и актуален икономически проблем. В него бяха постигнати научно-приложни и приложни приноси. По-късно сме имали съвместни участия в научни конференции и семинари. С него съм обсъждал научни проблеми от взаимен интерес. През време на дискусиите той демонстрираше аналитичност и умение да вниква в същността на изследваните проблеми, както и способности да генерира и обосновава новаторски решения.

Впечатленията ми са, че д-р Карев е сериозен, дисциплиниран и коректен човек, стремящ се непрекъснато да повишава квалификацията си. Той е и целенасочен и коректен изследовател. През годините се утвърди като авторитетен научен работник. Той

е и добър преподавател, ползващ се с уважението на своите колеги и на студентите. Той е с голям принос за организацията на учебния процес и утвърждаването на специалностите, по които катедрата води обучение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл.ас.д-р Карев е дългогодишен преподавател В ХТМУ с учебно-педагогическата дейност, която напълно отговаря на изискванията за получаване на академична длъжност „доцент”. В научните му трудове се съдържат научно-приложни, приложни и учебно-методически приноси, имащи значимост за науката и практиката. Д-р Карев напълно удовлетворява критериите за получаване на исканата академична длъжност, съгласно Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в ХТМУ.

Въз основа на посоченото, с убеденост предлагам гл.ас.д-р инж. Николай Карев Карев да заеме академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление“.

Дата: 04.08.2012 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

